

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 28 maart 2024 met nummer

in de zaak met rolnummer

Verzoekende partijen

1.

2.

vertegenwoordigd door advocaat
woonplaatskeuze te

met

Verwerende partij

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, voor wie bij delegatie optreedt: de gewestelijke entiteit (het Departement Omgeving - afdeling Handhaving)

vertegenwoordigd door
afdelingshoofd, met kantoor te 1000 Brussel, Koning Albert II-
laan 20, bus 8

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 23 juni 2023 de vernietiging van de beslissingen van de gewestelijke entiteit van 9 juni 2023 met nummers waarmee hen elk afzonderlijk een bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 1.700 euro wegens schending van artikel 6.2.1, 1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), in samenhang gelezen met artikel 4.2.1, 1° VCRO, en wegens schending van artikel 6.2.2, 1° VCRO, in samenhang gelezen met artikel 6.2.1, 1° en artikel 4.2.1, 1° VCRO. Er wordt hen met name verweten dat ze een carport hebben opgericht zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen en dat ze een wederrechtelijk opgericht houten zomerhuis met garage en berghok in stand hebben gehouden in ruimtelijk kwetsbaar gebied.

II. Toepassing van de vereenvoudigde procedure

1.

De voorzitter van het Handhavingscollege (hierna: College) stelt met een beschikking van 27 september 2023 vast dat het beroep op het eerste gezicht klaarblijkelijk onontvankelijk is omdat verzoekende partijen hebben verzuimd om de verschuldigde rolrechten tijdig te storten. Deze beschikking wordt met een aangetekende brief van 3 oktober 2023 betekend aan verzoekende partijen, die worden uitgenodigd om hierop desgevallend te reageren door het indienen van een verantwoordingsnota (artikel 26/1, §2 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: Procedurebesluit).

2.

Verzoekende partijen dienen tijdig een verantwoordingsnota in.

Ze stellen in hoofddorde dat er geen sprake is van een laattijdige betaling van de door hen verschuldigde rolrechten omdat deze op 18 augustus 2023 zijn betaald en ze op dat ogenblik nog geen persoonlijke uitnodiging van de griffie hadden ontvangen om deze rolrechten alsnog te voldoen, conform artikel 31/1, §4 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (hierna: DBRC-decreet). Ze menen dat er hierbij geen rekening kan worden gehouden met de betaaluitnodiging van de griffie van 26 juli 2023 omdat deze is verstuurd naar het kantooradres van hun raadsman en aan hem persoonlijk was gericht, terwijl artikel 31/1, §4 DBRC-decreet vereist dat de griffier 'de verzoekende partij' met een beveiligde zending uitnodigt om het rolrecht alsnog te betalen als blijkt dat dit niet op tijd is gestort. Ze stellen dat deze bepaling restrictief moet worden geïnterpreteerd omdat de daarin voorziene ontvankelijkheidssanctie hun recht op toegang tot de rechter beperkt. In die optiek menen ze dat de betaaluitnodiging van de griffie geen rechtsgevolgen resorteert zoals voorzien in artikel 31/1, §4, lid 3 DBRC-decreet als ze enkel wordt verstuurd naar de door verzoekende partij aangestelde raadsman in plaats van naar de verzoekende partij zelf. Ze wijzen daarbij op de subsidiaire rol van een raadsman in voorliggende procedure, die naast de duidelijke tekst van artikel 31/1, §4 DBRC-decreet ook blijkt uit de ontstentenis van een regeling in het DBRC-decreet om de beëindiging van zijn mandaat te melden aan het College.

In ondergeschikte orde stellen ze dat de toepassing van de ontvankelijkheidssanctie in artikel 31/1, §4 DBRC-decreet in voorliggende situatie een schending uitmaakt van hun recht op toegang tot de rechter, zoals gewaarborgd door artikel 6 van het Europees Verdrag van de

Rechten van de Mens, artikel 13 van de Grondwet en artikel 9 van het verdrag van Aarhus. Ze herhalen dat wetgevende initiatieven die beperkingen opleggen aan het recht op toegang tot de rechter, zoals regelingen inzake het betalen van een rolrecht, met de nodige terughoudendheid dienen te worden benaderd, waarbij eventuele onduidelijkheden restrictief moeten worden geïnterpreteerd. Ze wijzen in dit kader op de parlementaire voorbereiding van artikel 31/1 DBRC-decreet. Ze menen dat de door de Vlaamse regering in artikel 20, lid 1 Procedurebesluit uitgewerkte praktische regeling om het rolrecht te betalen voor of gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift 'onvoldoende sluitend is' opdat een verzoekende partij hieraan kan voldoen omdat de daarvoor vereiste meest elementaire informatie, zoals het rekeningnummer, pas wordt meegedeeld in het kader van de betekening van de uitnodiging om het rolrecht alsnog te betalen overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet en dus nadat het beroep is ingesteld. Ze stellen dat de doelstelling van de decreetgever om te voorzien in een voorafgaande betaling van het rolrecht, waarmee het recht op toegang tot de rechter wordt gewaarborgd, hierdoor niet wordt bereikt.

Ze vragen om volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"1/ Schendt artikel 31/1 van het DBRC-decreet, in de omstandigheid dat deze regeling voorziet in een delegatie van bevoegdheden aan de Vlaamse regering omtrent de betaalmodaliteiten omtrent het rolrecht zonder dat daarbij waarborgen zijn voorzien dat het rolrecht ook effectief gelijktijdig met het indienen van een verzoekschrift kan gebeuren, het recht op toegang tot de rechter, zoals gewaarborgd door artikel 13 van de Belgische Grondwet, artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en artikel 9 van het Verdrag van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (gekend als het Verdrag van Aarhus)?"

Ze menen dat kan worden verwacht dat het Grondwettelijk Hof zal oordelen dat de decreetgever minstens de nodige waarborgen moet bieden om een voorafgaande betaling van het rolrecht mogelijk te maken door de hiervoor vereiste basisinformatie, in het bijzonder het rekeningnummer, op te nemen in het DBRC-decreet dan wel door de Vlaamse regering daarin op te dragen om deze informatie concreet te specificeren, bij gebreke waarvan de ontvankelijkheidssanctie in artikel 31/1, §4, lid 3 DBRC-decreet niet geldt.

Ze vragen onderschikt, in de hypothese dat het Grondwettelijk Hof deze prejudiciële vraag negatief zou beantwoorden, om ook volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"2/ Ondergeschikt, schendt artikel 31/1 van het DBRC-decreet, in de omstandigheid dat deze regeling niet voorziet in een (vakantie)regeling in de zin van artikel 50 van het Gerechtelijk

Wetboek, dat voorziet in een verlenging van rechtswege van bepaalde "hakbijtermijnen" tot na de gerechtelijke vakantie, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, het recht op toegang tot de rechter, zoals gewaarborgd door artikel 13 van de Belgische Grondwet, artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en artikel 9 van het Verdrag van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (gekend als het Verdrag van Aarhus)?"

Ze wijzen op de afwijkingsregeling in artikel 50 van het Gerechtelijk Wetboek voor vervaltermijnen die betrekking hebben op het recht op toegang tot de rechter en die beginnen te lopen en verstrijken tijdens de gerechtelijke vakantie. Ze menen dat er geen objectief verschil bestaat tussen deze termijnen en de termijn van acht dagen in artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet. Ze wijzen op de vaststelling dat de betekening van de uitnodiging om het rolrecht alsnog te betalen overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet is voorliggend dossier is verstuurd tijdens de gerechtelijke vakantie, zodat de vervaltermijn van acht dagen begon te lopen en eindigde tijdens de gerechtelijke vakantie, terwijl de rolrechten zijn betaald op 18 augustus 2023 en dus ruim voor het verstrijken van de gerechtelijke vakantie en zeker voor het verstrijken van de vijftiende dag na het einde hiervan.

In ondergeschikte orde stellen ze ook dat de toepassing van de ontvankelijkheidssanctie in artikel 31/1, §4 DBRC-decreet in voorliggende situatie een schending uitmaakt van het gelijkheids- en het non-discriminatiebeginsel in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Ze menen dat de regeling in artikel 31/1 DBRC-decreet voor de betaling door een verzoekende partij van het rolrecht drie situaties voorziet en discriminatoir is. Ze wijzen met name respectievelijk op de situatie waarbij de verzoekende partij geen rolrecht moet betalen omdat ze hiervoor een vrijstelling vraagt en tijdig aantoonst dat haar inkomsten ontoereikend zijn; de situatie waarbij de verzoekende partij een vrijstelling tot betaling van het rolrecht vraagt, maar niet tijdig aantoonst dat haar inkomsten ontoereikend zijn, waarna ze nogmaals wordt uitgenodigd om het rolrecht alsnog te betalen en dus twee termijnen van acht dagen krijgt om hieraan te voldoen; en de situatie waarbij de verzoekende partij geen vrijstelling tot betaling van het rolrecht vraagt en slechts eenmaal een termijn van acht dagen krijgt om hieraan alsnog te voldoen. Ze stellen dat deze regeling tot gevolg heeft dat een verzoekende partij die een verzoek tot vrijstelling van betaling van het rolrecht indient, maar hiervoor niet in aanmerking komt, hierdoor meer tijd krijgt om het rolrecht alsnog te betalen dan een verzoekende partij die geen dergelijk verzoek indient.

Ze vragen om volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"Schendt artikel 31/1 van het DBRC-decreet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, door een onderscheid te maken tussen verzoekende partijen die wel of niet een vrijstelling aanvragen van de verplichting om rolrechten te betalen op basis van het al dan niet indienen van een dergelijk verzoek, waarbij verzoekende partijen die onterecht een vrijstelling aanvragen, een ruimere termijn krijgen om het rolrecht te betalen in vergelijking met verzoekende partijen in dezelfde financiële situatie die geen dergelijk verzoek hebben ingediend?"

Ze menen dat kan worden verwacht dat het Grondwettelijk Hof deze vraag bevestigend zal beantwoorden, waardoor de ontvankelijkheidssanctie in artikel 31/1, §4 DBRC-decreet in het licht van deze discriminatoire regeling niet geldt.

3.

Elke verzoekende partij is bij het indienen van een verzoekschrift tot vernietiging een rolrecht verschuldigd van 100 euro (artikel 31/1, §1 DBRC-decreet). Ze moet het verschuldigde rolrecht (sinds 1 december 2021) in beginsel uiterlijk bij het indienen van haar verzoek tot vernietiging betalen, waarbij ze gelijktijdig met haar verzoekschrift het bewijs dient te bezorgen dat er hiervoor een overschrijvingsopdracht is gegeven of een storting is uitgevoerd. Als niet blijkt dat het rolrecht uiterlijk op het ogenblik van indiening van het verzoekschrift is betaald, nodigt de griffier verzoekende partij met een beveiligde zending uit om dit alsnog te betalen, waarna het rolrecht moet worden gestort binnen een vervaltermijn van acht dagen na de dag van de betekening van deze beveiligde zending. De griffier vermeldt daarbij duidelijk de sanctie dat het beroep onontvankelijk is als het verschuldigde rolrecht niet tijdig is gestort (artikel 31/1, §4 DBRC-decreet).

De memorie van toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-2021, 699/1, p. 14-15) overweegt met betrekking tot de 'rolrechten' het volgende:

"44. Er wordt een systeem uitgewerkt waarbij de rolrechten in principe betaald moeten worden door de verzoekende en tussenkomende partijen ten tijde van het indienen van het verzoekschrift, dan wel van de tussenkomst. Op het ogenblik dat zij hun verzoekschrift indienen, moeten zij het rolrecht al betaald hebben. Deze vereiste geldt zowel bij het indienen van een vordering tot vernietiging als een vordering tot schorsing bij hoogdringendheid.

Het is dus niet langer noodzakelijk dat de griffier een brief stuurt aan verzoekende partij en de tussenkomende partijen met een uitnodiging tot betaling van het rolrecht.

Dankzij deze wijziging zal de doorlooptijd van de procedures bij de RvVb aanzienlijk ingekort worden.

45. Wel wordt voorzien in de vereiste mechanismen om het recht op toegang tot de rechter te blijven waarborgen.

Zo mogen partijen niet worden benadeeld indien hun bankverrichting vertraging oploopt en de betaling pas later wordt gecrediteerd.

Verder zullen de partijen beschikken over de mogelijkheid om het gebrek aan betaling te remediëren. De nieuwe betalingstermijn wordt vastgelegd op acht dagen. De totale betalingstermijn blijft voldoende lang om aan de betalingsplicht te kunnen voldoen, aangezien partijen zowel tijdens de beroepstermijn, maar dus ook nadien nog over een betalingsmogelijkheid beschikken.

46. Indien verzoekende partij of de tussenkommende partij toch zou nalaten om het rolrecht te betalen, is haar verzoekschrift of tussenkomst onontvankelijk. Hier wordt niet afgedaan aan de overmachtsleer voor zover verzoekende partij of tussenkommende partij de concrete overmachtssituatie kan aantonen.”

In het advies van de Raad van State van 30 december 2020 (nr. *Parl.St.* VI.Parl. 2020-2021, 699/1, p. 55-56) wordt met betrekking tot ‘de betaling van het rolrecht’ het volgende overwogen:

“ ...

4.2. Volgens het Grondwettelijk Hof kan het recht op toegang tot de rechter het voorwerp uitmaken van beperkingen, ook van financiële aard, voor zover die beperkingen geen afbreuk doen aan de essentie zelf van dat recht. Op zich doet de invoering van een rolrecht geen afbreuk aan dat recht, voor zover geen excessieve last wordt opgelegd aan een procespartij. [GwH 12 juli 2012, nr.

GwH 13 juni 2013, 15 juni 2013 GwH 12 februari 2015, nr.

GwH 29 oktober 2015, nr.

GwH, 5 juli 2018, nr.

Op grond van die rechtspraak heeft het Grondwettelijk Hof een termijn van vijftien dagen waarbinnen het verschuldigde rolrecht na de mededeling van de griffie moet worden betaald, aanvaard. Volgens het Hof “[beschikken de] verzoekers (...) immers over een voldoende lange termijn om aan die verplichting te voldoen, aangezien die termijn pas begint te lopen de dag na de dag van de betekening bedoeld in artikel 21, § 5, van het bestreden decreet, en die bepaling slechts vereist dat de verzoekers binnen de termijn van vijftien dagen de overschrijving uitvoeren, maar niet dat het verschuldigde rolrecht ook binnen die termijn op de vereiste rekening toekomt.” [GwH 29 oktober 2015, nr. ‘ Zie ook GwH 12 februari 2015, nr.

De Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak, heeft daarentegen een termijn van acht dagen om de rolrechten te betalen veroordeeld op grond van volgende overweging:

“41. De goede rechtsbedeling en de rechtszekerheid waarvan hierboven sprake is, vormen geen of geen afdoende rechtvaardiging voor het feit dat aan de rechtzoekende, die niet de

mogelijkheid heeft de rolrechten vooraf te betalen, een termijn van nauwelijks acht dagen wordt toegekend om het vereiste te vervullen terwijl hij enerzijds geen vat heeft op de verzendingsdatum van een schrijven waarvan de ontvangst nochtans bepaalt op welk tijdstip deze termijn ingaat, en geen controle heeft over de tijd die zijn bankinstelling erover doet om zijn betalingsopdracht uit te voeren en het vereiste bedrag op de rekening van de begunstigde over te schrijven, en terwijl anderzijds de correcte verrichting van de proceshandeling in kwestie niet afhangt van de door de rechtzoekende gegeven betalingsopdracht, maar van de vraag of de begunstigde rekening binnen deze acht dagen gecrediteerd is, en terwijl, ten slotte, indien de betaling niet binnen de vereiste termijn is verricht, de proceshandeling waarvoor het recht verschuldigd is, onherroepelijk als niet verricht wordt beschouwd, wat afbreuk doet aan de essentie zelf van het recht op toegang tot het hoge rechtscollege dat de Raad van State is.”
[RvS 26 januari 2016, nr *Ordre des barreaux francophones et germanophones de Belgique.*]

4.3. De ontworpen regeling wijkt evenwel op twee wezenlijke punten af van de door de Raad van State in het aangehaalde arrest veroordeelde regeling.

Vooreerst is het niet alleen mogelijk om de rolrechten te betalen vóór de betekening van de beveiligde zending waarmee de griffier de partijen uitnodigt om dat te doen, de ontworpen regeling gaat ervan uit dat die betaling gebeurt gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift houdende een vordering tot vernietiging of tot schorsing, of met de tussenkomst. Het is slechts in subsidiaire orde dat in de mogelijkheid wordt voorzien om dat alsnog te doen na de betekening van de uitnodiging van de griffier om het rolrecht alsnog te betalen.

Vervolgens wordt in de memorie van toelichting het volgende beklemtoond: “Opdat partijen niet benadeeld worden door vertragingen bij hun financiële instelling, wordt gevraagd dat bij het verzoekschrift enkel het bewijs wordt gevoegd dat een overschrijvingsopdracht is gegeven. De overschrijving moet aldus zijn uitgevoerd, maar het is niet vereist dat het verschuldigde rolrecht ook binnen die termijn op de rekening van het Fonds Bestuursrechtscolleges staat.”

...”

4.

De argumentatie van verzoekende partijen in hun verantwoordingsnota kan de laattijdige (regularisatie van de) betaling van de verschuldigde rolrechten niet verantwoorden, zodat hun beroep onontvankelijk is. Ze geven daarin in het licht van het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd ook geen aannemelijke toelichting over de reden van de vastgestelde niet-tijdige betaling van de rolrechten en tonen dus niet aan dat deze (gebeurlijke) reden overmacht of onoverwinnelijke dwaling uitmaakt.

4.1.

Zoals blijkt uit het administratief dossier en door verzoekende partijen niet wordt betwist, laten ze op het ogenblik dat ze hun verzoekschrift tot vernietiging indienen met een aangetekende brief van 23 juni 2023 na om de verschuldigde rolrechten (onmiddellijk) te betalen en om het bewijs hiervan bij hun verzoekschrift te voegen, zoals vereist door artikel 31/1, §4, lid 1 DBRC-decreet. Het wordt op zich ook niet betwist dat de griffie hen na het indienen van hun verzoekschrift overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet met een aangetekende brief van 26 juli 2023 uitnodigt om de verschuldigde rolrechten alsnog te betalen binnen een vervaltermijn van acht dagen na betekening van deze brief, die is gericht aan hun raadsman en is verstuurd naar zijn kantooradres, waar ze volgens de e-tracker van Bpost op 31 juli 2023 is afgeleverd. Het wordt ten slotte op zich niet betwist dat verzoekende partijen de rolrechten pas betalen op 18 augustus 2023 en dus na de vervaltermijn van acht dagen, zoals vermeld in de betalingsuitnodiging van de griffie van 26 juli 2023, waardoor hun beroep overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 3 DBRC-decreet in beginsel onontvankelijk is.

4.2.

Verzoekende partijen stellen tevergeefs dat de betaling van de verschuldigde rolrechten op 18 augustus 2023 tijdig moet worden geacht omdat de betaaluitnodiging hiertoe van de griffie van 26 juli 2023 overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet ten onrechte enkel is verstuurd naar het kantooradres van hun raadsman en aan hem persoonlijk was gericht, terwijl ze zelf geen gelijkaardig schrijven ontvingen. Deze vaststelling doet geen afbreuk aan de toepassing van de ontvankelijkheidssanctie in artikel 31/1, §4, lid 3 DBRC-decreet.

Zoals blijkt uit het administratief dossier en door verzoekende partijen niet wordt betwist, hebben ze in hun verzoekschrift uitdrukkelijk woonplaatskeuze gedaan op het kantooradres van hun raadsman, terwijl deze woonplaatskeuze naderhand niet is gewijzigd. Ze hebben hiermee voldaan aan de plicht voor elke partij om in haar eerste processtuk een woonplaats te kiezen in België, die geldt voor alle daaropvolgende proceshandelingen van de zaak, en om een gebeurlijke wijziging hiervan mee te delen aan de griffie, zoals opgenomen in artikel 7, §§1 en 3 Procedurebesluit (in uitvoering van artikel 17, 4° DBRC-decreet). Verzoekende partijen tonen niet aan dat de griffie de beveiligde zending van 26 juli 2023 onterecht heeft verstuurd naar het kantooradres van hun raadsman, waarop ze in hun verzoekschrift woonplaatskeuze hebben gedaan. De griffier verricht conform artikel 7, §2 Procedurebesluit alle betekeningen rechtsgeldig op de gekozen woonplaats. De vaststelling dat artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet bepaalt dat de griffie ‘verzoekende partij’ uitnodigt om de niet-betaling van het rolrecht alsnog te remediëren doet hieraan geen afbreuk en betekent met name niet dat de betaaluitnodiging niet mocht worden gericht aan hun raadsman en niet mocht worden

verstuurd naar zijn kantooradres. Hun raadsman, die advocaat is, treedt op als hun gevolmachtigde en wordt verondersteld gemandateerd te zijn om hun verdediging waar te nemen, zoals wordt bepaald in artikel 3, lid 1 Procedurebesluit (in uitvoering van artikel 17, 5° DBRC-decreet). Dit behelst ook de betaling van de verschuldigde rolrechten, als onderdeel van de jurisdictionele boeteprocEDURE, terwijl verzoekende partijen zoals gesteld woonplaatskeuze hebben gedaan op zijn kantooradres.

4.3.

Verzoekende partijen vragen het College in ondergeschikte orde tevergeefs om het Grondwettelijk Hof via een prejudiciële vraag te laten onderzoeken of artikel 31/1 DBRC-decreet het recht op toegang tot de rechter schendt doordat daarin geen waarborgen zijn voorzien om te garanderen dat het verschuldigde rolrecht kan worden betaald op het ogenblik van indiening van het verzoekschrift tot vernietiging en er met name geen onduidelijkheid bestaat over de betaalmodaliteiten, in het bijzonder het rekeningnummer waarop het rolrecht moet worden gestort.

Zoals gesteld dient een verzoekende partij het verschuldigde rolrecht overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 1 DBRC-decreet in beginsel uiterlijk bij het indienen van het verzoek tot vernietiging spontaan te betalen, maar wordt er bij gebreke hieraan nog voorzien in een regularisatiemogelijkheid, waarbij de griffie de verzoekende partij uitnodigt om het rolrecht alsnog te betalen binnen een vervalltermijn van acht dagen na betekening van deze uitnodiging met een beveiligde zending. Een verzoekende partij beschikt voor de betaling van het rolrecht dus zowel over een termijn voorafgaand aan het indienen van haar verzoekschrift, die in beginsel loopt gedurende de volledige beroepstermijn, als over een termijn tussen het indienen van haar verzoekschrift en de ontvangst van het regulariserend betalingsverzoek van de griffie, als over een vervalltermijn van acht dagen na ontvangst van dit regulariserend betalingsverzoek, waarbij bovendien geen afbreuk wordt gedaan aan het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van onoverkomelijke dwaling of overmacht kan worden gemilderd. Artikel 20 Procedurebesluit voorziet daarbij op welke manier het verschuldigde rolrecht in beide gevallen kan worden betaald. Het voorziet met name dat het rolrecht in beginsel moet worden gestort op de rekening van het Fonds Bestuursrechtscolleges, met de naam van de verzoekende partij voor wie de betaling geldt als vrije mededeling, terwijl de griffie in het kader van de regularisatiemogelijkheid overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet verzoekende partij op de hoogte brengt van de gegevens van dit fonds, met inbegrip van het rekeningnummer en een gestructureerde mededeling.

Verzoekende partijen, die geen betwisting voeren over de mogelijkheid van de Vlaamse regering om in het Procedurebesluit nadere bepalingen te voorzien in functie van de wijze van betaling van het rolrecht dat is verschuldigd overeenkomstig artikel 31/1 DBRC-decreet, maken niet redelijkerwijze aannemelijk dat dit artikel, dan wel de praktische uitwerking hiervan in artikel 20, lid 1 Procedurebesluit, onvoldoende waarborgen biedt opdat een verzoekende partij het verschuldigde rolrecht uiterlijk op het ogenblik van indiening van het verzoekschrift tot vernietiging spontaan kan betalen en in die optiek het recht op toegang tot de rechter onevenredig beperkt. Het rekeningnummer van het Fonds Bestuursrechtscolleges kan door iedere persoon en zeker door een deskundige advocaat eenvoudig worden teruggevonden op de website van de dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges, terwijl er bij vragen of onduidelijkheid hierover elke werkdag contact kan worden opgenomen met de griffie. Verzoekende partijen hebben tijdens voorliggende procedure, in het kader van hun uitleg voor de laattijdige betaling van de rolrechten van 18 augustus 2023, bovendien nooit aangevoerd dat de verschuldigde rolrechten niet onmiddellijk bij de indiening van hun verzoekschrift konden worden betaald omwille van onduidelijkheid over de betaalmodaliteiten. Ze hebben daarbij enkel kritiek geuit op de regulariserende betaaluitnodiging van de griffie en met name op het feit dat deze enkel is verstuurd naar het kantooradres van hun raadsman en aan hem persoonlijk was gericht, waardoor deze hiervan pas op 18 augustus 2023 kennis kon nemen en de storting om die reden niet eerder kon uitvoeren.

Gelet op deze vaststellingen maken verzoekende partijen niet redelijkerwijze aannemelijk dat de basisinformatie om het rolrecht op het ogenblik van indiening van het verzoekschrift spontaan te kunnen voldoen, en in het bijzonder het rekeningnummer waarop dit moet worden betaald, op straffe van schending van het recht op toegang tot de rechter, gedetailleerd moet worden opgenomen in artikel 31/1 DBRC-decreet, dan wel dat er daarin waarborgen moeten worden voorzien opdat dit door de Vlaamse regering in uitvoering hiervan gedetailleerd wordt geregeld. Dit geldt des te meer in het licht van de vaststelling dat deze informatie door de griffie alleszins is overgemaakt in het kader van het regulariserend betalingsverzoek van 26 juli 2023, waarmee het recht op toegang tot de rechter juist wordt gevrijwaard. Verzoekende partijen kregen daarbij met name de mogelijkheid om het gebrek aan betaling van de rolrechten bij het indienen van hun verzoek tot vernietiging, zoals in beginsel is vereist, te remediëren, maar hebben hieraan zonder geldige reden geen tijdig gevolg gegeven. Gelet op deze vaststellingen vragen ze het College tevergeefs om daarover een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof. Er kan bovendien nog worden opgemerkt dat artikel 31/1, §4 DBRC-decreet de in de door verzoekende partijen opgeworpen prejudiciële vraag aangehaalde bepalingen klaarblijkelijk niet schendt, zodat het College er ook niet toe is gehouden om deze

vraag te stellen (artikel 26, §2, lid 3 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof).

4.4.

Verzoekende partijen vragen het College in het licht van de overwegingen onder randnummer 4.3 ook tevergeefs om het Grondwettelijk Hof via een ondergeschikte prejudiciële vraag te laten onderzoeken of artikel 31/1 DBRC-decreet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en het recht op toegang tot de rechter schendt doordat daarin geen gelijkaardige regeling is voorzien als in artikel 50 van het Gerechtelijk Wetboek, en er met name niet wordt voorzien in een verlenging van de vervaltermijn in artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet als deze, zoals in voorliggend dossier, begint te lopen en verstrijkt tijdens de gerechtelijke vakantie. Ze maken daarbij bovendien abstractie van de vaststelling dat het College een administratief rechtcollege is met een eigen rechtspleging, waarin geen 'gerechtelijk verlof' is voorzien.

4.5.

Verzoekende partijen vragen het College, in het licht van de overwegingen onder randnummer 4.3, voorts in ondergeschikte orde tevergeefs om het Grondwettelijk Hof via een prejudiciële vraag te laten onderzoeken of artikel 31/1 DBRC-decreet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt doordat een verzoekende partij, die ten onrechte een verzoek tot vrijstelling van betaling van het rolrecht indient, meer tijd krijgt om het rolrecht alsnog te betalen dan een verzoekende partij in dezelfde financiële situatie, die geen dergelijk verzoek indient, waardoor de daaraan gekoppelde ontvankelijkheidssanctie ook niet geldt.

Als een verzoekende partij meent dat haar inkomsten ontoereikend zijn om het rolrecht te voldoen, kan ze op basis van artikel 31/1, §2 Procedurebesluit bij het indienen van haar verzoekschrift ook een verzoek tot vrijstelling van betaling van het rolrecht indienen, waarbij ze bewijsstukken moet voegen die de ontoereikendheid van haar inkomsten aantonen. Als deze bewijsstukken ontbreken, vraagt de griffier ze met een beveiligde zending op, waarna verzoekende partij ze moet overmaken binnen een vervaltermijn van acht dagen na de dag van de betekening van deze beveiligde zending. Als verzoekende partij hieraan geen tijdig gevolg geeft, wordt ze geacht afstand te doen van haar vraag tot vrijstelling van het rolrecht (artikel 31/1, §2 DBRC-decreet). In dit geval wordt verzoekende partij door de griffie uitgenodigd om het verschuldigde rolrecht alsnog te betalen binnen een vervaltermijn van acht dagen na betekening van deze uitnodiging met een beveiligde zending (artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet). Deze regeling is identiek als bij een verzoekende partij die bij het indienen van een verzoek tot vernietiging geen vrijstelling van rolrecht vraagt, maar het verschuldigde rolrecht ook niet spontaan betaalt. Er is wat betreft de mogelijkheid om de niet-betaling van

het verschuldigde rolrecht bij het indienen van het verzoek tot vernietiging te remediëren dan ook geen sprake van een ongelijke behandeling tussen een verzoekende partij die op dat ogenblik ook vrijstelling van betaling van het rolrecht vraagt, maar niet tijdig aantoont dat ze hiervoor in aanmerking komt, en een verzoekende partij die dit niet doet. Verzoekende partijen stellen de vervaltermijn die wordt geboden aan een verzoekende partij om alsnog bewijsstukken voor te leggen waaruit blijkt dat ze in aanmerking komt voor de gevraagde vrijstelling van betaling van het rolrecht ten onrechte gelijk aan de vervaltermijn die wordt geboden aan een verzoekende partij om alsnog het verschuldigde rolrecht te betalen. Een verzoekende partij die vrijstelling van betaling van het rolrecht vraagt, maar die nalaat om de hiervoor vereiste bewijsstukken tijdig neer te leggen, krijgt dan ook geen dubbele regularisatiemogelijkheid om het rolrecht alsnog te betalen.

4.6.

Verzoekende partijen maken in hun verantwoordingsnota tenslotte niet redelijkerwijze aannemelijk dat de laattijdige betaling van de rolrechten het gevolg is van overmacht of onoverwinnelijke dwaling.

Verzoekende partijen betwisten in hun verantwoordingsnota niet dat hun raadsman de aangetekende brief van de griffie van 26 juli 2023, met de uitnodiging om de verschuldigde rolrechten alsnog te betalen binnen een vervaltermijn van acht dagen na betekening van deze brief, op 31 juli 2023 in goede orde heeft ontvangen op zijn kantooradres, waarop er woonplaatskeuze is gedaan. Ze betwisten ook niet dat deze rolrechten pas op 18 augustus 2023 en dus na de geboden regularisatietermijn zijn betaald. De bewering dat de aangetekende brief ‘vanuit de griffie plots, tijdens de zomervakantie en zonder dat (ze) dit precieze tijdstip hebben kunnen verwachten, werd verstuurd’, en de vaststelling dat deze brief was gericht aan hun raadsman, waardoor zijn ‘diensten niet het recht hebben om deze beveiligde zending open te maken, maar zij verplicht zijn om deze ongeopend aan (hem) te overhandigen’, waardoor hij hiervan ‘mede ten gevolge van de vakantieperiode’ pas kennis nam na het verstrijken van de vervaltermijn waarbinnen de rolrechten alsnog konden worden betaald, vormt redelijkerwijze geen overmacht of onoverwinnelijke dwaling, die de laattijdige betaling van de verschuldigde rolrechten kan rechtvaardigen. Er mag van een professionele raadsman worden verwacht dat hij het belang van een aangetekende zending aan zijn kantooradres correct inschat en geen achttien dagen wacht om deze te openen of te laten openen, ongeacht het gegeven dat ze aan hem persoonlijk is gericht. Hij is verantwoordelijk voor de werking en organisatie van zijn kantoor en moet zorgen dat belangwekkende post ook tijdens zijn afwezigheid tijdig in ontvangst kan worden genomen of wordt opgehaald en wordt nagezien. Dit geldt des te meer als er op zijn kantooradres keuze van woonplaats wordt

gedaan in een procedure waarbij een betekening van een procedurestuk met een aangetekende brief een vervalttermijn doet ingaan. Hij kon bovendien redelijkerwijze verwachten dat de griffie rond dit tijdstip een betalingsuitnodiging naar zijn kantooradres zou versturen omdat hij had nagelaten om de verschuldigde rolrechten te betalen op het ogenblik dat hij het verzoekschrift tot vernietiging indiende en om het bewijs hiervan bij het verzoekschrift te voegen, zoals in beginsel is vereist door artikel 31/1, §4, lid 1 DBRC-decreet.

Gelet op deze vaststellingen wordt de zaak zonder verdere rechtspleging in beraad genomen (artikel 26/1, §3 Procedurebesluit).

III. Beslissing van de voorzitter van het Handhavingscollege

1. De beroepen zijn klaarblijkelijk onontvankelijk.
2. De kosten van de beroepen, begroot op 200 euro rolrechten in totaal, zijn ten laste van verzoekende partijen.

Dit arrest is uitgesproken op 28 maart 2024 door:

De griffier,

De voorzitter van het Handhavingscollege,